

Nominering till Årets utställning 2012

Birgit Nilsson – ögonblick och toner, uppdragsgivare: Stiftelsen Birgit Nilssons Minne AB.

Utställningen om operastjärnan Birgit Nilsson öppnades i sin helhet maj 2012. Arbetet inleddes 2009 när Marie Schönhult, Regionmuseet Kristianstad knöts till Svenstad som innehållsansvarig för utställningen. Katali Jarefjäll, manusförfattare uppdrogs samma år att skriva ett synopsis som underlag i processen att välja utställningsformgivare. 2010 påbörjade Frilansform AB den rumsliga gestaltningen.

Besöksmålet Birgit Nilssons Svenstad består dels av Nilssons barndomshem, ett café samt utställningslokalen i ett nyrenoverat stall på gården. Ett krav var att utställningslokalen skulle vara flexibel och lätt kunna omvandlas till konsertlokal i det mindre formatet.

Utställningsdramaturgin bygger på den "resa" som förvandlade lantbrukardottern från Svenstad till en fullfjädrad operadiva som rörde sig på världens scener med alla stora dirigenter och operasångare. Samtidigt som hon månade om sina fans, att förbli folklig och Sverige troget. Hon konverserade obehindrat på sex språk och skötte alla kontrakt, avtal och ekonomi på egen hand. Den rumsliga formen har utgått från nära och långt borta, offentligt och intimt, enkelhet och glamour.

I entrén presenteras Birgits ursprung och utbildningen i Stockholm. Innan Nilsson som 22 åring började på musikutbildningen i Stockholm hade hon aldrig hört en opera.

I "konsert" delen gestaltas Nilssons karriär på och bakom operascenen i Sverige och internationellt – hennes unika röst, operaroller och framträdanden. Utställningen lyfter särskilt fram hemmascenen Kungliga Operan i Stockholm där hon sjöng alla sina roller för första gången, Metropolitan i New York, La Scala i Milano, Bayreuth i Tyskland och operan i Wien.

I den avslutande delen som gestaltas i ett hotellrum någonstans i världen, förmedlas en "privat" sida som handlar om det livslånga äktenskapet med maken Bertil.

Utställningen avslutas när Nilsson avslutar sin operakarriär.

I utställningen finns några associerande ljudmiljöer och få "synliga" texter. Sex korta texter om Birgits bakgrund, hennes röst, hennes karriär, om livet som operasångerska, om hyllningar och om hennes privatliv. Istället valde utställningsteamet att presentera innehållet i en audioduide. Ett lätt val menade man, då man skulle berätta om någon känd för sin sång. Musik är ljud.

Innehållet presenteras i en nyskriven produktion där klipp ur Nilssons egen uppläsning av memoarboken "La Nilsson" ingår. Berättelsen knyts till foton, föremål, klänningar, platser som finns i utställningsrummet. Varje "station" är en avslutad berättelse och fungerar fristående från övriga berättarpunkter. Man rör sig i sin egen, valfria takt genom berättelsen.

Med hjälp av audioguiden som är producerad i tre språkversioner, är tillgängligheten hög även för dem som har svårigheter att läsa.

Förutom ljudillustrationer i audioguiden finns sju musikstationer med längre klipp ur musikproduktioner Nilsson medverkat i.

Projektledare
Marie Schönhult

Collage från Birgit Nilsson utställningen i Svenstad

